

КАФЕДРА КАМЕРНОГО СПІВУ
КАФЕДРА ОПЕРНОГО СПІВУ

Підготовка магістерської кваліфікаційної роботи

Освітній ступінь	Магістр	Курс	1, 2
		Семестр	2-3
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»		
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво» Оперний спів		
Статус	Обов'язкова	ECTS	3
		Годин	90
		Індивідуальні	30
		Самостійна робота	60
Форма контролю	Залік, атестаційний екзамен		

Інформація про викладача

ПІБ	Кононова Марія Віталіївна , кандидатка мистецтвознавства (PhD), старша викладачка кафедри камерного співу Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, заслужена артистка України
Профіль викладача	https://orcid.org/0000-0002-8761-4181
e-mail	mkononova@ukr.net

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний курс «Підготовка магістерської кваліфікаційної роботи» є важливою складовою фахової підготовки здобувачів-співаків, які по закінченню освітнього ступеня «Магістр» отримують професійні кваліфікації: оперний співак, викладач закладу вищої освіти. Відповідно, дисципліна передбачає засвоєння специфічних знань, умінь та навичок в об'ємі, який також необхідний для подальшої педагогічної діяльності молодих фахівців. Підготовка магістерської кваліфікаційної роботи здійснюється на кафедрі оперного співу Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Атестаційний екзамен із захисту роботи проводиться в третьому семестрі на засіданні Атестаційної комісії.

Предметом дисципліни є опанування комплексом методичних та технічних навичок підготовки теоретичного дослідження природи та явищ вокального мистецтва та специфіки оперного виконавства.

Метою навчальної програми є формування умінь та навичок теоретичного опанування практичних явищ вокального мистецтва в аспекті оперного виконавства та комплексне розширення компетентності в галузі фахової підготовки.

Завдання навчальної програми є:

- систематизація, закріплення та розширення теоретичних і прикладних знань з фаху, визначення можливостей їх застосування в майбутній професійній діяльності вокаліста-виконавця, педагога, дослідника вокального виконавського мистецтва та музичного критика;
- формування вміння теоретично вирішувати дослідницькі й творчі практичні завдання в межах спеціальності «Музичне мистецтво», спеціалізації «Оперний спів»;
- виявлення рівня професійної підготовки вокаліста до подальшої діяльності з фаху;
- поглиблене й деталізоване вивчення однієї з конкретних проблем спеціалізації;
- набути компетентності дослідника практичних феноменів та явищ вокально-виконавського мистецтва;
- формування сталих навичок наукового мислення;
- напрацювання уміння постійно поповнювати, аналізувати фахові знання, узагальнювати їх та робити виважені й аргументовані висновки;
- оволодіння літературним стилем викладення власних теоретичних знахідок та надбань;
- засвоєння та застосування методики дослідження, спрямованої на вирішення завдань роботи;
- усвідомлення вимог до основ розкриття тематики магістерської роботи, логічної побудови структури дослідження та його складових;
- опанування алгоритмом підготовки магістерської кваліфікаційної роботи;
- опанування методикою написання магістерської роботи, підготовки її до захисту, апробації результатів.

У процесі підготовки магістерської кваліфікаційної роботи здобувач у відповідності до вимог повинен:

знати:

- загальнотеоретичні, мистецтвознавчі, професійно зорієнтовані і спеціальні дисципліни, що у сукупності розкривають основи історії та теорії вокального мистецтва, педагогіки, психології;
- теоретичні розробки, що стосуються профіля діяльності здобувача-вокаліста або конкретного предмета його дослідження;
- загальну методику здійснення науково-теоретичних досліджень;
- специфіку розкриття тематики магістерського кваліфікаційного дослідження;
- алгоритм написання магістерської роботи;
- характерні ознаки її структурних елементів, їх змістовність;
- технологію її підготовки до захисту та апробації результатів;

вміти:

- визначити проблематику дослідження;
- обґрунтувати актуальність обраної теми дослідження;
- підбирати, систематизувати та аналізувати джерельну базу, працювати з літературою та з іншими джерелами – архівними документами, матеріалами періодичної преси, інформаційними ресурсами мережі інтернет, аудіо та відео контентом;
- професійно опрацьовувати, узагальнювати та обговорювати матеріали дослідження;
- визначати об'єкт, предмет, мету дослідження, формулювати завдання, складати план;
- відбирати, систематизувати та обробляти інформацію у відповідності до цілей та завдань дослідження;
- самостійно визначати етапи дослідження, методологію його впровадження визначених шляхів розв'язання проблематики;
- орієнтуватися у змісті спеціальних дисциплін та використовувати знання, отримані під час навчання, в дослідницькій роботі;
- чітко, логічно, тезисно викласти матеріали дослідження;
- підбивати висновки досліджень відповідно до сформульованих завдань;
- кваліфіковано оформити результати дослідження згідно з відповідними вимогами до робіт;

- здійснювати наукові прогнози на основі здійснених висновків дослідження;
- впроваджувати результати дослідження у вокальну виконавську, педагогічну й дослідницьку практику;
- займатися педагогічною, лекторською, публіцистичною діяльністю;
- підготувати магістерську кваліфікаційну роботу, узгоджену з магістерською виконавською програмою.

Програмні компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії
- ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):

- СК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- СК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- СК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
- СК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного/навчального матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

Програмні результати навчання

- ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
- ПРН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
- ПРН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
- ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських та педагогічних інтерпретацій.
- ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПЕРЕЛІК ТЕМ

МОДУЛЬ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1. Загальні вимоги та алгоритм підготовки магістерської кваліфікаційної роботи

- Тема 1.** Загальні вимоги до магістерської кваліфікаційної роботи та алгоритм її виконання.
- Тема 2.** Структура магістерської кваліфікаційної роботи та правила її оформлення.

МОДУЛЬ 2. ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Змістовий модуль 2. Підготовка до написання магістерської кваліфікаційної роботи

- Тема 3.** Вибір та затвердження теми магістерської роботи, визначення актуальності її проблематики.
- Тема 4.** Складання плану роботи, формулювання завдань, основних аспектів дослідження та

визначення термінів написання її структурних елементів.

Тема 5. Підбір науково-джерельної бази та її опрацювання.

Змістовий модуль 3. Написання та захист магістерської кваліфікаційної роботи

Тема 6. Написання тексту розділів роботи згідно з індивідуальним графіком.

Тема 7. Оформлення магістерської кваліфікаційної роботи.

Тема 8. Підготовка до апробації результатів дослідження.

ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Підготовка магістерської кваліфікаційної роботи» для здобувачів освітнього ступеня «Магістр» кафедри оперного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського складається з індивідуальних занять та годин для самостійної роботи, а також включає контрольні заходи (залік та атестаційний екзамen) та не обов'язкові публічні (доповіді на семінарах, конференціях) виступи для апробації результатів дослідження.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Теоретична, музикознавча та методична література за фахом, а також нотні видання представлені у вільному доступі в бібліотеці та читальній залі НМАУ, заохочується праця й з інтернет-ресурсами. Приміщення для проведення індивідуальних занять з викладачем надаються відповідно розкладу. За умови дистанційного навчання під час карантину або форс-мажорних обставин, всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали здобувачі можуть знаходити на сайті бібліотеки НМАУ ім. П. І. Чайковського <http://lib.knmau.com.ua>.

Індивідуальний план написання магістерської кваліфікаційної роботи та графік його виконання укладаються викладачем у відповідності до програмних вимог з урахуванням професійних можливостей та рівня підготовки кожного здобувача.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Поточний контроль.

Викладач здійснює постійний контроль під час індивідуальних занять з метою перевірки засвоєння навчального матеріалу, аналізу процесу формування у здобувача навичок опрацювання структурних елементів наукового тексту, апробації результатів дослідження.

2. Міжсеместровий (проміжний) контроль.

Здобувачі беруть участь у запланованих викладачем або кафедрою наукових заходах (семінари, конференції, круглі столи), на яких передбачена публічна апробація результатів дослідження. Підготовка доповідей та виступів контролюються викладачем. Наприкінці 2-го семестру проводиться залік з дисципліни, на якому здобувач повинен продемонструвати відповідний рівень підготовки тексту та навички наукового осмислення явищ музичної практики. Результати заліку оцінює викладач відповідно до «Шкали оцінювання». За 2-4 тижні до атестаційного екзамену здобувач проходить процедуру передзахисту магістерської роботи на кафедрі, де отримує рекомендації та зауваження, а також допуск до атестаційного екзамену.

3. Підсумковий контроль.

Екзамen оцінює Атестаційна комісія, враховуючи якісні характеристики дослідження, а також рівень презентації роботи під час доповіді та відповіді здобувача на запитання та зауваження. На основі рішення комісії, здобувачу призначається оцінка та освітній ступінь «**Магістр**».

Критерії оцінювання

Здобувач з оцінкою **90-100 балів – «Відмінно» (А)** продемонстрував дуже високий теоретичний рівень (логічна чіткість, евристична грамотність, висока інформованість за темою дослідження, самостійність і наукова коректність висновків); вирішення проблеми

обґрунтовано повністю, аналіз проблеми подано в повному обсязі; всі частини дослідження взаємопов'язані і співвіднесені з більш загальною науковою проблемою; дуже висока якість оформлення (робота оформлена у повній відповідності з вимогами або є не більше двох незначних відхилень); під час виступу – якісне, чітке викладання змісту, відсутність суперечливої інформації, демонстрація знання своєї роботи та вміння відповідати на запитання. Демонстрація високого рівня виконання науково-дослідницьких завдань, оригінальний підхід та особистий внесок у розробку наукової проблематики. Здобувач у повному обсязі опанував теоретичним матеріалом, виявив глибокі системні знання, розуміння історичних процесів розвитку форм вокального мистецтва.

Здобувач з оцінкою **82-89 балів – «Добре» (В)** продемонстрував високий теоретичний рівень (логічна чіткість, евристична грамотність, достатня інформованість за темою дослідження, достатня самостійність і наукова коректність висновків); вирішення проблеми обґрунтовано достатньо, аналіз проблеми недостатньо повний; рішення завдань взаємопов'язані, але недостатньо співвіднесені з більш загальною науковою проблемою; висока якість оформлення (є не більш одного порушення і двох відхилень від вимог); під час виступу – чітке викладання змісту, надто короткий виклад висновків, відсутність суперечливої інформації, демонстрація знання своєї роботи та вміння відповідати на запитання. Здобувач у повному обсязі опанував теоретичним матеріалом, виявив уміння (не в повному обсязі) аналізувати мистецькі жанри, стилі (в т. ч. виконавські), музичні твори з точки зору їх розуміння як художньої цілісності та потенційних можливостей їх виконавської інтерпретації; оформив роботу відповідно до вимог і подав її до захисту у визначений термін.

Здобувач з оцінкою **74-81 балів – «Добре» (С)** показав достатній теоретичний рівень (евристична грамотність, інформованість за темою дослідження, самостійність і наукова коректність висновків), проте недостатній рівень володіння літературною мовою та навичками теоретичного висловлювання; вирішення проблеми обґрунтовано достатньо, аналіз проблеми недостатньо повний; рішення завдань взаємопов'язані, але недостатньо співвіднесені з більш загальною науковою проблемою; висока якість оформлення (є не більш двох порушення і трьох відхилень від вимог); під час виступу – зрозуміле, проте не зовсім послідовне викладання змісту, надто короткий виклад висновків, відсутність суперечливої інформації, демонстрація знання своєї роботи та вміння відповідати на запитання.

Здобувач з оцінкою **64-73 бали – «Задовільно» (D)** показав середній теоретичний рівень (логічна нечіткість, недостатня евристична грамотність, достатня інформованість за темою дослідження, несамотійність висновків; вирішення проблеми обґрунтовано частково, дані уривчасті відомості що до проблеми дослідження; вирішення завдань в цілому взаємопов'язано, але спостерігається відносна ізольованість частин дослідження; посередня якість оформлення (є не більш двох порушень); під час виступу – виклад змісту є фрагментарним, висновки доповіді дуже короткі або відсутні, плутанина в наукових поняттях, відсутність відповідей на низку запитань.

Здобувач з оцінкою **60-63 бали – «Задовільно» (Е)** продемонстрував посередній теоретичний рівень опрацювання матеріалу; посередня якість оформлення; відповіді; на питання в мінімально допустимому обсязі, значні неточності, їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація граничного низького рівня виконання науково-дослідницьких завдань, навичок у вирішенні наукової проблематики. Здобувач досить посередньо опанував теоретичним матеріалом, виявив необхідне уміння аналізувати музичні твори, але досить обмежену зорієнтованість в жанрових, стильових, історичних особливостях різних музичних форм, виконавських стилях; допускає в роботі порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу; слабо володіє сучасною науковою термінологією; не завжди теоретичні положення ілюструє прикладами; не може сформулювати пропозиції і рекомендації з теми дослідження або обґрунтувати їх; припускається численних помилок в аналізі музичного матеріалу; вирішує завдання фрагментарно; припускається помилок в оформленні роботи та її науково-довідкового апарату; викладаючи матеріал, не завжди дотримується вимог повноти, системності, логічності.

Оцінку **35-59 балів** – «Незадовільно» (**FX**) отримують здобувачі, які показали низький теоретичний рівень (відсутність логіки дослідження, слабка інформованість, наукова некоректність висновків); доповідь здійснена в недостатньому обсязі, грубі помилки, неспроможність їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація низького рівня виконання науково-дослідницьких завдань, недостатня сформованість навичок у вирішенні наукової проблематики. Здобувач демонструє незадовільний рівень знань історії та теорії вокального виконавства, недостатній рівень усвідомлення логіки та особливостей музичного формоутворення, композиційних, драматургічних, жанрово-стильових особливостей музичних творів, що є свідченням фрагментарності музично-теоретичних знань і відсутності відповідних умінь.

Оцінку **1-34 бали** – «Незадовільно» (**F**) отримують здобувачі, які продемонстрували низький теоретичний рівень (відсутність логіки дослідження, слабка інформованість, наукова некоректність висновків); вирішення проблеми не обґрунтовано; завдання дослідження не вирішені, зв'язок між окремими завданнями і частинами дослідження є фрагментарним; низька якість оформлення (є грубі порушення); під час виступу – виклад змісту є фрагментарним, висновки доповіді відсутні, плутанина в наукових поняттях, відсутність відповідей на запитання.

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна може викладатися здобувачам з особливими освітніми потребами.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Передбачається участь здобувачів у міжнародних, всеукраїнських та кафедральних конференціях, круглих столах, тематичних програмах тощо.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Вітченко А. О., Вітченко А. Ю. Основи наукових досліджень у вищій школі : підручник. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2020. 272 с.
2. Галян О. Методологія та організація наукових досліджень для студентів денної та заочної форм навчання : навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с.
3. Дударев І. М., Кузьмін О. В. Практикум з методології наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Олді+, 2023. 278 с.
4. Корягін М., Чік В. Основи наукових досліджень. Київ : Алерта, 2019. 492 с.
5. Магістерська робота. Методика підготовки : посібник / Долбенко Т. О., Бондар І. С., Горбань Ю. І., Русавська В. А. Київ : Ліра-К, 2017. 140 с.
6. Організація і методика проведення наукових досліджень : методичні рекомендації та завдання до практичних занять і самостійної роботи. 2-е вид., доп./ укладач І. О. Мельник. Миколаїв, 2017. 65 с.
7. Основи методології та організації наукових досліджень : навчальний посібник / ред. А. Є. Конверський. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 352 с.

Додаткова література:

1. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 18 с.
2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП УкрНДНЦ, 2016. 17 с.
3. Женченко М. Складання та оформлення бібліографічних записів у списках джерел до наукових робіт : навч.-метод. посібник. Київ : Жнець, 2015. 63 с.
4. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека

ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. Електронне видання. 1 електронний оптичний диск (CD-ROM). 117 с.

5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2017 № 40 (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019). Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2017 р. за № 155/30023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>

Допоміжна література обирається відповідно до теми магістерської наукової роботи.